

vil jeg sige, at, dersom man endelig vil indføre noget Saadan, saa maa Kjøbstæderne virkelig og saa være berettigede til at forlange Godtgjørelse af Landdistrikterne, naar det godtgjøres, at der vil komme til at paahvile Kjøbstaden betydelig større Byrder i Anledning af det paagjældende Distrikt end de, som Landdistriktet mistet. — Min Stilling til disse Forslag er altsaa den: Jeg skal ikke gjøre nogen Erindring imod § 1, for saavidt man enten tillige opretholder Vædringsforlaget under Nr. 2 eller i alt Fald ved en fortsat Behandling kan finde en anden Maade at stille denne Godtgjørelse op paa. Forslaget under Nr. 3 tillader jeg mig at anbefale; Forslaget under Nr. 4 skal jeg finde mig i; Forslaget under Nr. 5 anser jeg for at være en given Ting, og det Sp. 391 anførte Vædringsforslag tillader jeg mig at anbefale det ærede Thing at forkaaste.

Madvig: Jeg begjærede Ordet, førend den ærede Indenrigsminister udtalte sig, idet det var naturligt, at Indenrigsministerens Foredrag affluttede Sagens Behandling; men det forekommer mig, at der endnu hviler nogen Uklarhed over et Spørgsmaal, der er blevet forhandlet her, nemlig den mulige Erstatning til den overstemte Minoritet i det Distrikt, der skal indlemmes. Jeg maa imidlertid, for at jeg kan gjøre klart, hvad jeg her mener, forudskikke en anden Bemærkning. Jeg erindrer ikke tydeligt, om det ved 1ste Behandling kom under Omtale, men det forekommer mig absolut, at det det burde være kommet under Omtale, at Reglen om Steinmegivningen i det Distrikt, der skal indlemmes, om hvad der her skal komme i Betragtning foruden Tallet af de Stemmegivende, er mangelfuld. Der er nemlig blot taget Hensyn til Areal, og dog vil det i visse Tilfælde slet ikke være Areal, der her er det, der har Betydning. Der kan være Tale om Distrikter med meget ringe Arealer, men med meget store Værdier paa et lille Areal, nemlig ved Fabriker, Fabrikbygninger, og hvad dertil hører, og det er dog ganske klart, at der er langt større Interesser tilstede for en Cier af en Fabrik, der er over 100,000 Rd. værd, end for en Cier af et Stykke Jord paa 2 Skpr. Hartkorn. Jeg tror altsaa, at der her er en Mangel tilstede. Naar jeg nu kommer til Spørgsmaalet om Dissents i det Distrikt, der skal indlemmes, saa er jeg fuldkommen enig med Udvalget og med Indenrigsministeren i, at det ikke gaar an at paalægge en Kjøbstad at optage i sig et Landdistrikt imod dets Billie og dog i den Anledning at udrede Erstatning, men paa den anden Side indrømmer jeg den ærede 2den Landsthingsmand for 9de Areds (Strup), at der kan opstaa en Ubillighed, naar man vil tage Hensyn til de omtalte Cieres og Beboeres Interesse. Det er klart, at der her kan opstaa en Konflikt, idet Flere paa Grund af for dem meget vigtige Hensyn ønsker Indlemmelsen,

og overstemme Andre, der af for dem ikke mindre vigtige eller dog ganske respectable Hensyn modsætte sig den, og saa er det ikke billigt, at de Sidste skulle betale, fordi de Første finde det fordelagtigt at forandre deres Eiendoms Stilling i Kommunen. Naar vi have en saadan Konflikt mellem to Interesser i det Distrikt, om hvis Indlemmelse der er Spørgsmaal, at der for Enkelte er meget væsentlige Bevegrunde til at komme ind under Kjøbstadskommunen, medens der for Andre er væsentlige Hensyn, som tale derimod, og man saa spørger om Erstatning, saa forekommer det mig, at man heller ikke paa nogen Maade kan paahvilde Sagnetommunen denne, hvem Sagen i det Hele maasse er aldeles ligegyldig. Skal der ydes en Pengeerstatning, saa maa den Majoritet, der stemmer for Indlemmelsen, og som har vægtige Grunde til at sætte den igjennem, underkastes Erstatningspligten, ellers bør den ikke sætte igjennem, hvad den ønsker. Naar der er Uenighed i Distriktet selv, og der bliver Tale om Erstatning, saa maa denne gaa fra de vindende Interesser til de tabende og ikke tages fra dem, som ganske staa udenfor denne Modsatning. Dette tror jeg er et Punkt, der i det Mindste maa overveies af Udvalget.

Strup: Ja, det gjør mig meget ondt denne Gang, ligesom ellers, naar jeg nødes til at stemme mod den høitagtede Minister, men Ministeren har dog noget lettet mig det denne Gang, idet han jo selv i det af ham forelagte Lovudkast fuldstændig har godkendt det Princip, jeg saa stærkt hævder. I Udcastet er der ikke Tale om, at nogen Grundeier kan afsjæres fra hans retmæssige Krav paa at faae Godtgjørelse for den forøgede Grundskat paa hans Eiendom. Jeg maa ubetinget stemme mod Vædringsforlaget under Nr. 2 til § 2 i den Skikkelse, det nu har, og jeg kan ikke bevolige mig med Udsigten til, at det mulig til 3die Behandling kunde komme til at foreligge paany i en mere antagelig Skikkelse. Jeg skal i Øvrigt meget villig indrømme, at den høitærede Laler, der sidst havde Ordet (Madvig), har paavist en tredie Mulighed, som maasse kunde være mere fyldestgjørende end den Udvei, som den høitærede Vædrer anviste, nemlig at lade den sagesløse Landkommune komme til at betale. Jeg kan ikke være enig med den høitærede Minister i, at der i og for sig er noget saa haardt i at paatvinge en Kjøbstadskommune et Distrikt, som den ikke sjøtter om. Det er i alt Fald ikke haardere at paatvinge en Kjøbstadskommune et saadant Distrikt, end det er at afstvinge en Landkommune et Distrikt, som den ikke ønsker at komme af med. Naar der altsaa skulde være Tale om Erstatning direkte eller indirekte til en Kommune, der blev paatvinget eller afstunget et Distrikt, saa forekommer det mig, at Forbringeren fra de Herrer's Side, som ville have en indirekte Godt-